

Szerzőink

CZIFRA RÉKA

1984-ben született Tatán. Az ELTE BTK filmelmélet és filmtörténet, valamint angol nyelv és irodalom szakán végzett. A *Metropolis*-ban több ízben is jelentek meg filmes témájú fordításai.

KRÁNICZ BENCE

Az ELTE BTK Film-, Média- és Kultúraelméleti Doktori Programjának hallgatója, doktori kutatásában a XX. század első felének magyar filmkritikai diskurzusait vizsgálja. A Budapesti Metropolitan Egyetem óraadó oktatójaként műfajelméleti kurzusokat tart. Újságíróként is dolgozik, filmes tárgyú cikkei a *Filmvilág*-ban, a *24.hu*-n és a *Prizma Online*-on jelennek meg. Lichter Péterrel közösen jegyzett könyve, a *Kalandos filmtörténet – Szerzők, műfajok és irányzatok* 2019-ben jelent meg.

LICHTER PÉTER

Filmrendező, filmesztéta, a *Prizma* folyóirat szerkesztője. Az ELTE filmtudományi képzésén végzett, jelenleg a PTE adjunktusa. 2002 óta készít kísérleti filmeket, melyeket számos filmfesztiválon vetítettek, például a Berlini Filmfesztivál Kritikusok Hete programjában vagy a New York-i Tribeca Filmfesztiválon. Kétszer nyerte el a Magyar Filmkritikusok Díját (*Rimbaud, Fagyott május*). Filmes tárgyú írásait a *Prizmában*, a *Filmvilág*-ban és a *hvg.hu*-n publikálta. Az elmúlt években négy filmtörténeti könyve jelent meg, legutóbb a Kránicz Bencével közösen jegyzett *Kalandos filmtörténet* (Scolar kiadó, 2019).

MARGITHÁZI BEJA

Az ELTE BTK Filmtudomány Tanszékének adjunktusa, korábban a PPKE, illetve a Sapientia EMTE tanára. Érdeklődési és kutatási területei: klasszikus és kognitív filmelmélet, vizualitáskutatás, traumaelmélet, dokumentumfilm. Könyvei: *Az arc mozija. Közelkép és filmstílus* (Kolozsvár: Koinónia, 2008), *Vizuális kommunikáció szöveggyűjtemény* (Blaskó Ágnessel társszerkesztve, Budapest: Typotex, 2009). A *Filmtett* alapító szerkesztője (2001), a *magyar film társadalomtörténete* kutatócsoport tagja (2015–2020), 2019-től a *Metropolis* szerkesztője.

Kritikái, fordításai és tanulmányai 1995 óta különböző színházi és filmes havilapokban, magyar, angol, német és román folyóiratokban, illetve tanulmánykötetben jelentek meg.

MÁTÉ BORI

Kísérletifilm-rendező, 2019-ben végzett az ELTE BTK filmtudomány mesterszakán. Filmjeit olyan fesztiválokon mutatták be, mint a Berlin Critics' Week vagy a Jihlava IDFF. Magyar és angol nyelvű írásai a *Prizma*, *Filmszem*, *Filmvilág*, *Acta Universitatis Sapientiae: Film and Media Studies* és a *Millennium Film Journal* folyóiratokban jelentek meg. 2019 októberétől a Universtität für angewandte Kunst Wien doktori hallgatója.

O'PRAY, MICHAEL

(1945–2016) kurátor, író, kutató, az University of East London oktatója, az *Afterimage* szerkesztője. A *Film and Video Umbrella* irányítójaként éveken át dolgozott a kísérleti film népszerűsítésén, olyan alkotók munkáit kurálva, mint Kenneth Anger, Andy Warhol, Jan Švankmajer és a Quay testvérek. Szerkesztőként jegyzi a *The British Avant-Garde Film: 1926–1995, An Anthology of Writings* (1995), illetve a *The Struggle for Form: Perspectives on Polish Avant-Garde Film, 1916–1989* (Columbia University Press, 2014, Kamila Kuccal közösen) című antológiákat. Saját kötetei: *Derek Jarman: Dreams of England* (British Film Institute, 1996); *Avant-Garde Film: Forms, Themes and Passions* (Wallflower, Short Cuts 2003), illetve *Film, Form and Phantasy: Adrian Stokes and Film Aesthetics* (Language, Discourse, Society, 2004).

SZALAY DOROTTYA

A Színház- és Filmművészeti Egyetem doktorjelöltje és az intézmény nemzetközi oktatási programjának óraadója. A PTE filmelmélet-filmtörténet szakán diplomázott. Vendégkutatóként működött a pozsonyi VŠMU, a prágai AVU, a torontói CFMDC és a bécsi sixpackfilm intézményeiben. Az artincinema portál alapítója, a reflexio csoport vezetője és a NANE Egyesület állandó munkatársa. Kutatási és érdeklődési területei: genderelméletek, a femi-

nista művészet, az experimentális film interdiszciplináris kapcsolatai, a társadalomtudatos művészet és a nem narratív mozgóképes formák interszekciója, a kelet-európai avantgárd. Magyar nyelvű írásai az *Alföld*, a *Filmvilág*, a *Prizma*, az *Apertúra* és a *Filmtett* oldalain jelentek meg. Jelenleg első esszékötetén dolgozik, amiben a nők elleni erőszak különböző formáinak kísérleti filmes reprezentációját vizsgálja.

Teljes körű nyomdai megoldások

magánszemélyeknek, cégeknek,
partnernyomdáknak egyaránt.

Print

Digitális Nyomdai
Demonstrációterem

gyors, költséghatékony, inspiráló

KIS PÉLDÁNYSZÁMÚ KÖNYVNYOMTATÁS

Hagyományos
nyomdai termékek kis-
és nagy példányszámban

egyaránt: szórólapok, plakátok, brossurák,
névjegyek, cégkártyák, meghívók,
sorszámozott VIP-, tagsági
és törzsvásárló kártyák
öntapadós termékcímkék, önátíró tömbök
levélpapírok, borítékok, dossziék
füzetek, újságok, könyvek,

Kérje tevékenységi körre szabott ajánlatunkat!
pl. gyógynövényboltok, fitness- és konditermek, szépség stúdiók,
ékszer-, ajándék- és divatcikkboltok, fogászati és
egyéb orvosi rendelők részére összeállított
nyomdai csomagjainkat.

**XIII. kerület,
Kresz Géza utca 12.**

(Kresz Géza u. – Katona József u. sarok)

**Kapcsolat:
nyomda@x-site2020.hu
+36 70 905 5936**

A Metropolis hivatkozási rendje

Kérjük minden szerzőnket és fordítónkat e hivatkozási rend betartására.

I. BIBLIOGRÁFIAI ADATOK

A. Folyóirat esetén:

Szerző: Cím. Folyóiratcím évfolyam (év) Szám. Oldalszám.

Pl. Polan, Dana: Cinéma 1: L'Image-mouvement. *Film Quarterly* 18 (1984) no. 1. pp. 50–52.

Külföldi szerző esetén a vezetéknev áll elől: Deleuze, Gilles.

Összevont számok esetén a **no. 1.** helyett **nos. 1–2.** áll.

Ha az évfolyamból és a számból nem derül ki egyértelműen a megjelenés időpontja (hónap, évszak), akkor azt a zárójelen belül kell jelezni: Reader, Keith: The Scene of Action is Different. *Screen* 28 (Summer 1987) no. 3. pp. 98–102.

Ha a folyóirat nem jelöli meg az évfolyamot, hanem folytonosan számozza az egyes számokat, akkor az évfolyam értelemszerűen kimarad: Deleuze, Gilles: Fragment d'un texte inédit. *Cahiers du cinéma* (Déc. 1995) no. 497. p. 28.

Napilap esetén az évfolyam és a szám megjelölése nem szükséges, a kiadás dátuma a zárójelben szerepel: Daney, Serge: Nos amies les images. *Libération* (1983. 10. 03.) p. 31.

B. Könyv esetén:

Szerző: Cím. Város: Kiadó, évszám.

Pl. Buydens, M.: *Sahara, l'esthétique de Gilles Deleuze*. Paris: Vrin, 1990.

Külföldi szerző esetén a vezetéknev áll elől: Deleuze, Gilles.

Többkötetes mű esetén a köteteket római számokkal jelöljük, a kötet szó vagy annak bármilyen nyelvű rövidítése (Vol, Tom) nélkül. Nichols, Bill (ed.): *Movies and Methods. II.* Berkeley: University of California Press, 1985.

C. Tanulmánykötet esetén:

Szerző: Cím. In: Szerkesztő (ed.): Kötetcím. Város: Kiadó, évszám. Oldalszám.

Pl.: Bogue, Ronald: Wird, Image and Sound. In: Bogue (ed.): *Mimesis in Contemporary Theory*. Philadelphia: John Benjamins, 1991. pp. 77–97.

Külföldi szerző, fordító vagy szerkesztő esetén a vezetéknev áll elől: Deleuze, Gilles.

Ha egy kötetnek több szerkesztője van, akkor **(ed.)** helyett **(eds.)** áll. Pl. May, Todd: Difference and Unity in Gilles Deleuze. In: Boundas, Constantin – Olkowski, Dorothea (eds.): *Deleuze and the Theater of Philosophy*. New York–London: Routledge, 1994. pp. 33–50.

2. SZÖVEGKÖZI HIVATKOZÁSOK

Az idézett szövegek idézőjel között, kurziválva jelennek meg, a főszöveggel folytatólagosan (tehát nincs új sor és szűkebb margó). A címeket (filmcímek, könyvek) idézőjel nélkül kérjük kurziválni. Az idézett szövegek helyét minden esetben lábjegyzetben (nem a főszövegben) kérjük megjelölni, feltüntetve az idézet oldalszámát, valamint a fordítót.

Pl. Godard, Jean-Luc: *Introduction à une (véritable) histoire du cinéma*. Paris: Albatros, 1980. Magyarul ld. Bevezetés egy (valódi) filmtörténetbe. (ford. Pacskovszky Zsolt) *Metropolis* 1(1997) no. 1. pp. 38–44. id. h. p. 38.

A szövegben korábban már hivatkozott könyvészeti adatoknál az újbóli hivatkozás esetében csak a szerző vezetéknevét, a főcímet, illetve az oldalszámot kell feltüntetni.

A rövidítések mindig kisbetűvel állnak: **cf.**, **ibid.**, **pp.** stb. Kivétel: **In:**. Az oldalszámokat és a korábban feltüntetett könyvekre a hivatkozást a bevett latin rövidítésekkel jelöljük: **ibid.**, több oldal esetén **pp. 45–46.**, egy oldal esetén **p. 4.**

Ha egy szöveg korábban megjelent magyarul, akkor azt a magyar szöveget kell idézni, kivéve ha a szerző nyomós okkal használja a saját fordítását. A magyar kiadás adatait ebben az esetben is kérjük a fordító nevével együtt feltüntetni.

A hiányos hivatkozásokat kénytelenek vagyunk kihagyni.

Vol. 23. no. 2.

Editorial board: Contemporary experimental cinema

Yvette Bíró
Gábor Gelencsér
Tibor Hirsch
Jenő Király
András Bálint Kovács

Editors:

Beja Margitházi
Györgyi Vajdovich
Balázs Varga
Teréz Vincze

Editor of present issue:

Beja Margitházi

Proof-reader:

Éva Jagicza

Editorial assistant:

Helén Jordán

Contact information:

1082 Bp., Horváth Mihály tér 16.
Tel.: 06-20-483-2523
(Helén Jordán)

E-mail: metropolis@metropolis.org.hu

www.metropolis.org.hu

Editor-in-chief:

Györgyi Vajdovich

Contemporary experimental cinema

- 6 Editorial Introduction
- 8 Michael O'Pray: The Persistence of the Avant-Garde
- 24 Péter Lichter: Outlines on an Unknown Map
Institutions of the Contemporary Experimental Film
- 36 Dorottya Szalay: Under a Joint Banner
Socially Engaged Experimental Film Practice in the 21st Century
- 50 Bori Máté: Between Documentary and Avant-Garde
Subjectivity and Documentarism in *Caniba* (2017)
- 62 Beja Margitházi: Material Movement
Eco-aesthetics, Nonhuman Apparatus and Staging Filmic
Materiality in the *The Rub* (2018)

Book review

- 74 Bence Kránicz: The Moments of Eco-criticism
Annamária Hódosy: Biocinema. Eco-criticism and Popular Film

Metropolis is published by
Kosztolányi Dezső Cultural Foundation
Managing director: Balázs Varga

Design by Regina Szász and András Szabó Hevér
Cover design: Atelier DTP and Design Ltd.
printed by X-Site.hu Ltd.

ISSN 1416-8154

